

24 03 040

NY VERDEN kampen for åndelig og moralsk opprustning

ET ANNET SENTRUM

Verdensbegivenhetene flimrer forbi. Det er som om filmen kjøres for fort. Vi får knapt tid til å reagere før neste nyhet overfaller oss. Og hvor veien fører hen, er det ingen som vet.

Julen planter et annet sentrum, det varige. Flimmet stopper, og et fredfylt lite barn inntar scenen. Det bringer bud om det evige - om viljen bak alt som er.

Vi er ikke opptrekks-dukker som dreier seg noen hektiske minutter på livets scene før livløsheten vender tilbake. Det finnes en gnist i oss som ikke skal slukne.

Samtidig er barnet et symbol på vår hjelpeløshet. Ingen kan lese Brundtland-rapporten om miljø og utvikling uten å føle seg hjelpeløs. Forurensning, overbefolkning, vold og fattigdom representerer overveldende utfordringer.

Hjelpeløsheten er vår sanne situasjon. Den største trusselen er at vi nekter å erkjenne den. Det allmektige menneske har ikke behov for den allmektige Gud.

Som Jesus-barnet på julenatten, må Gud søkes for å finnes. Hyrdene på marken måtte lete, de tre vise menn måtte lete. Men ingen av dem lette forgjeves.

Vi bør kanskje gi færre julegaver i disse innstramningstider. Artikkelen på side 3 handler om enkelhet. Men vi kan uten beskjedenhet be om den største gaven: Guds veiledning gjennom problemer og utfordringer. Historien er ikke et kaleidoskop hvor tilfeldige begivenheter bestemmer mønsteret. Den er en prosess styrt av Gud som ser målet fra begynnelsen av.

Tvers gjennom flimmet kan vi finne barnet. Et barn representerer både begynnelsen og fortsettelsen.

URETT MÅ SONES - OG TILGIS

Det var som pådriver for fredsprosessen i Mellom-Amerika at Oscar Arias mottok Nobel-prisen. Igjen og igjen nevnte han demokrati og menneskerettigheter som forutsetninger for fred mellom nasjonene. Hans eget land, Costa Rica, har en nesten hundre-årig demokratisk tradisjon.

Også Moralsk Opprustning har gamle røtter i Costa Rica. Da Arias' forgjenger, president Luis Monge, kom til Caux i 1984, bragte han fem av landets regjering med seg. "Siden ungdommen har jeg holdt kontakten med MRA," sa han i en tale. "Gjennom hele min politiske virksomhet har jeg lagt til grunn at mennesket må begynne med å forandre seg selv."

Ved påsketider 1988 finner det sted en ungdomskonferanse for Moralsk Opprustning i Costa Rica. Blant deltakerne vil også Bjørn Ole og Josephine Austad være. På oppfordring fra venner i flere mellom-amerikanske land reiser de i januar til El Salvador for å arbeide med Moralsk Opprustning. De skal senere til andre land i området, og blir i seks måneder.

I det følgende skriver Bjørn Ole Austad om kombinasjonen rettferd og tilgivelse, i lys av behovene i Mellom-Amerika:

I forsøket på å løse dagens konflikter støter president Arias og hans kolleger stadig mot den urett som ble begått igår. Den har satt dype spor - økonomisk, sosialt, og i folkesjelen. Det er historiens sår som ikke gror. To og en halv måned i Mellom-Amerika tidligere i år fikk meg til stadig igjen å spørre hva tilgivelse er. Den kan ikke bety at gammel urett overses.

Vi trengte et rettsoppgjør etter siste verdenskrig. Men Willy Brandt takket ved Einar Gerhardsens bortgang for at vår statsminister ikke hadde latt bitterhet prege forholdet til Tyskland. Forts. s.2

TIDSINNSTILT

Tung å løfte - lett å lese. Favner vidt og skjærer til tider dypt. Et lite og viktig stykke Norgeshistorie, og en ikke så liten innsikt i journalisten Erik Egeland's tenkning, liv og virke, gir hans bok "Tidsinnstilt", som nylig er utkommet.

Dette er en ærlig og modig bok. Egeland er ærlig om seg selv - nok av forfattere er "ærlige" om andre. Og modig, fordi han står for og uttrykker kristne verdier og utfordringer som er kjernen i MRAs budskap. Det har ikke vært enkelt i de kyniske miljøjournalister og mediafolk ofte lever i.

Erik Egeland har også gitt romslig plass til deler av MRAs historie - slik han selv har opplevet det.

Vi anbefaler våre lesere å skaffe seg denne boken - om og av en av landets fineste, frodigste og modigste "penner".

**"Tidsinnstilt", Dreyers
forlag, Oslo.**

Einar

URETT . . . Forts. fra side 1.

I Vest-Europa nyter vi fruktene av manges arbeid for at historiens sår skulle gro. Mine tanker går til Guatemala, landet hvor de fem mellom-amerikanske presidenter møttes til fredsforhandlinger i august i år. Guatemala opplever demokratisering etter tredve års diktatur. Men mange mektige ønsker ikke at mørkets gjerninger skal frem i lyset. Kan Guatemala finne frem til fred uten et oppgjør med fortiden?

Fra konfliktene hjemme i stua vet vi hvor lett uoppgjort strid og vonde minner blir til farlig sprengstoff. Håpet er at det står i vår makt å tilgi, også når vi ikke kan glemme.

Vi som ønsker å være forkjempere for fred og rettferd, stilles selv på prøve. Er vi villige til å innse den urett vi påfører andre? Er vi villige til å tilgi den urett som er gjort mot oss?

Toleranse og tilgivelse er blant nøklene til fred, sa Arias i sin Nobeltale.

AFRIKA GIR OG FÅR

Å gå på isen var en av de uforglemmelige opplevelser for de seks unge afrikanerne som besøkte Norge 1.-10. desember. Det skjedde utenfor Høvikodden, hvor de et par dager før hadde møtt kronprinsesse Sonja under åpningen av "Kunst mot sult"-utstillingen på Henie-Onstadsentret.

De hadde et allsidig program. Over en lunsj fortalte to politikere, den ene fra Arbeiderpartiet og den andre fra Høyre, hvordan forholdet mellom rivaliserende partier fungerer i Norge. I Stortinget forklarte et medlem av finanskomiteen skattleggingens betydning for utformingen av velferds-staten. I Skien ble de introdusert til helsevesenet, bl.a. ved å studere bedriftshelsetjenesten på Norsk Hydro. De besøkte også tre skoler, og møtte afrikanske stipendiater fra Landbrukshøgskolen i Ås. I Utenriksdepartementet utvekslet de tanker om Afrika.

Før de dro videre til Sverige og Finland, sa de at erfaringene her i landet vil være en god hjelp i arbeidet for en moralsk opprustning på deres eget kontinent.

De vender tilbake til Norge for å delta i en nordisk ungdomsleir 28.12- 3.1. i Valdres. Der er det fremdeles plasser for unge som vil lære dem å kjenne.

I det følgende beskriver en norsk student hva det betydde for henne å møte dem:

Befriende

Jeg hadde en slags forventning da jeg gikk til møtet med afrikanerne i MRAs hus i Oslo. Samtidig var det noe som hadde gnaget i meg lenge - en blanding av frykt og sinne som steg opp i meg hver gang jeg møtte afrikanere. Og jeg visste hvorfor. Det bunnet i en konflikt med en afrikaner jeg nylig arbeidet sammen med. Til tross for at det på mange måter endte godt, ble noe sittende igjen. Som denne mannen så alle nordmenn gjennom bitterhetens briller, begynte jeg å se alle afrikanere gjennom briller av frykt og såret stolthet.

Så sto altså seks unge afrikanere der
Forts. side 4

ENKELHET

I disse førjulstider, da julebordene bugner og ernæringseksperter må minne oss om at "også vann er en god drikk til maten", er det en livsstil som fortjener oppmerksomhet: Enkelhet.

For en stor del av jordens befolkning er enkelhet påtvunget. Selv vann er luksus i mange u-land. Hos oss er enkelhet noe vi må velge.

I boken "Celebration of Discipline" (Lovord om disiplinen) har engelskmannen Richard Forster et kapittel om enkelhet. Vi tillater oss å gjengi litt av det:

"Fordi vi mangler et guddommelig sentrum, har vårt behov for sikkerhet gjort oss sykkelig opptatt av ting. Før vi innser hvor ubalansert vår kultur er blitt på dette området, vil vi hverken gjøre noe med vår egen materialisme eller ønske oss kristen enkelhet.

Bibelen er entydig om økonomiske spørsmål. Jesus erklarte sin tids materialisme krig. Han kalte alle som vil følge ham til gleden ved et liv uten materielle bekymringer: "Gi hver den som ber deg, og om noen tar fra deg det som er ditt, så krev det ikke tilbake."

Fare ved rikdom

Når Jesus i datidens relativt enkle samfunn advarte så sterkt mot de åndelige farer ved rikdom, hvor meget mer skulle ikke vi i velstandssamfunnet ta denne advarselen alvorlig.

Jeg må skynde meg å legge til at Gud vil vi skal ha tilstrekkelig. Påtvunget fattigdom er et onde og må bekjempes. Enkelhet, derimot, er det eneste som kan nyorientere våre liv i den grad at vi kan nyte det vi eier uten at det ødelegger oss.

For enkelhetens disiplin er det sentrale å søke Guds rike og hans rettferdighet først. Enkelhet blir avgudsdyrkelse hvis det blir viktigere enn å søke Guds rike. Ett av tegnene på at Guds rike kommer først, er frihet fra bekymring. Hverken den grådige eller den gjerrige kjenner den

friheten. Den har ingenting å gjøre med overflod eller mangel, men bygger på en indre tillit."

Enkelhet finner uttrykk i både indre og ytre holdninger, skriver Foster. Blant de indre holdninger nevner han tre:

- Å se på hva vi har som en gave fra Gud. Uten luft, vann og sol kan vi ikke leve. Når vi ser på det vi eier som resultatet av egne anstrengelser, tar det bare en tørke eller en ulykke for å klargjøre vår avhengighet av faktorer utenfor oss selv.

- Å stole på at Gud kan ta vare på våre eiendeler, vårt rykte eller vår arbeidsplass.

- Å dele det vi eier med andre. Vi klynger oss til våre eiendeler fordi vi er bekymret for fremtiden. Når vi ser Gud som både den allemektige Skaper og vår kjærlige Far, er vi fri til å dele fordi vi vet vi blir tatt vare på.

Ytre og indre holdninger

De indre holdninger blir ikke ekte før de ytrer seg i en enkel livsstil, fortsetter Foster. Og han nevner følgende nøkler til enkelhet:

1) Å kjøpe ting uten sideblikk til status. Istedenfor å gjøre inntrykk med klær, gjør inntrykk med ditt liv. 2) Avslå alt som fremkaller avhengighet. 3) Gjør det til en vane å gi bort. Hvis du blir særlig bundet til noe, ta i betraktning å gi tingen til en som trenger den. 4) Ikke la deg bondefange av forskjellige tidsbesparende innretninger. De fleste av dem legger beslag på mer tid enn de sparer. 5) Lær å glede deg over ting uten å eie dem. Nyt stranden uten å føle at du må kjøpe tomt der. 6) Sett mere pris på naturen. 7) Følg Jesu oppfordring til enkel og klar tale. Hvis du påtar deg noe, gjør det. Unngå smiger og halvsannheter. 8) Avslå alt som bidrar til andres undertrykkelse. I en verden med begrensede ressurser, forårsaker våre velstands-krav andres fattigdom. 9) Hold deg unna det som avleder fra ditt mål.

La din første prioritet være å søke Guds rike og hans rettferdighet. Lev deg inn i hva det betyr. Å gjøre det, er å leve i enkelhet.

JJW

Kort nytt

NRK OM MRA

Den 28/11 bragte NRK et intervju med to av årets forfattere: Gidske Anderson ("Bedre kan jeg ikke fare") og Erik Egeland ("Tidsinnstilt").

Da programlederen kom inn på Moralsk Opprustning og spurte om det kunne tenkes at de som stiller seg mest negativt til MRA, vet minst om det, svarte Egeland: "Både ja og nei. Man vil jo reagere ut fra sin egen personlighet. Noen vil føle at man unødvendig trenger inn i privatlivet, og andre vil kanskje føle at tampen brenner ved noe man ikke vil ta opp. I en krisetid som mange mener er preget av moralsk utglidning, er det klart at en impuls som kommer med moralske absolutter vil være en anstøtssten, på godt og ondt.

Men jeg er ingen apologet for MRA. Det

AFRIKA ....

Forts. fra side 2

foran meg og fortalte om seg selv og hva Gud hadde gjort for dem og gjennom dem. Det de foralte rørte meg, fremfor alt enkelheten, spontaniteten og gleden som de formidlet. De kom ikke bare med et budskap, de kom med seg selv. Og hvem kan forbli uberørt av mennesker som gir av seg selv?

Jeg så ingen bitterhet i øynene deres, den bitterheten jeg trodde nesten var obligatorisk hos enhver som kommer fra et fattig land til vårt selvopptatte overflodssamfunn. Kanskje var det dette som gjorde sterkest inntrykk - at det finnes en frihet fra bitterhet også der hvor den er vel begrunnet. For meg ble møtet en frigjørende opplevelse - et sterkt vitnesbyrd om at det finnes et fristed midt i hverdagen der ord som håp og fred og glede får mening og innhold.

MS

som bragte meg inn i det, var at de hadde noen frapperende resultater å vise til når det gjaldt å få partene til å samarbeide på en ny basis i bedriftslivet, ofte med et ganske stort perspektiv i seg. Så fikk det en del personlige følger som jeg er glad for, og som jeg har trengt, uten at jeg vil forsvare alt når det gjelder MRA."

ROMA

Det svenske musikkspillet "Visa mig Vägen" ble i begynnelsen av november oppført i Palazzo della Cancelleria i Roma. Stykket handler om den hellige Birgitta, Sveriges skytshelgen. Musikk og tekst er skrevet av Inga Wieselgren og Gerd Jonzon, begge heltidsarbeidere i Moralsk Opprustning.

60 svensker reiste ned til oppførelsene. De ble mottatt av pave Johannes Paulus i privat audiens. Enkelte av sangene fra skuespillet ble sunget for paven på polsk. Paven sa bl.a: "Jeg gleder meg spesielt over besøket av disse unge artistene. Den hellige Birgittas liv taler til oss om hvordan vi ydmykt kan møte våre medmenneskers behov."

MANILA

Filippinenes nye utenriksminister, Raul Manglapaus, tar i sin siste bok "The Will of the People" (Folkets vilje) sterkt til orde for Moralsk Opprustning. Manglapaus har tidligere deltatt i MRA-konferanser i Sveits og India, og har også besøkt MRAs senter i Oslo.

SVEITS OG INDIA

Konferansesentret i Caux, Sveits, er åpent fra 23. desember. Etter fire fredelige juledager blir det innrykk av folk fra mange land fram til 4. januar.

I Panchgani, India, feires det store MRA-sentrets 20-års jubileum med en fem-dagers samling som åpnes av Farooq Abdullah, førsteminister i delstaten Jammju og Kashmir og en av Indias ledende muslimer.

NY VERDEN vil fremme en kristen revolusjon, som forandrer både menneskers holdninger og samfunnsforholdene, bygget på absolutte moralnormer og Guds ledelse.

Utgiver: Moralsk Opprustning, Postboks 3018 — Elisenberg, 0207 Oslo 2.

Tlf. 44 64 78. Postgiro 5 12 57 94. Bankgiro 6030.05.08831.

Ansvarlig: Jens J. Wilhelmsen.